

**Usulü muhakemei hukukiye ve usulü muhakematı cezaiye kanunlarıyla Sulh-
ve Kezalik-kamunlarının bazı mevaddını muaddil kanun**

No.
492

BİRİNCİ MADDE — Deavii sulhiyenin rüyetinde sulh hâkimleri kanunu ile iş-
kanun ahkâmı ve sair bilcümle deavinin rüyetinde de usulü muhakematı hu-
kukiye ve cezaiye kanunlarıyla kezalik işbu kanun ahkâmı tatbik olunur.

İKİNCİ MADDE — Tarafeyn muhakemeye şürudan mukaddem veyahut esnayı
muhakemenin talikını talep edemezler. Mühlet talebine esas olan sebebin bir özrü
hiha mübteni olduğuna mahkemece kanaat edildiği takdirde ancak bir defaya
ahsus olmak üzere münasip bir müdetle muhakemenin vakti âhara taliki caiz-
r.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Fen ve ihtisasa taallûk eden mevaddın erbabı fen ve vu-
if takrir ve raporlarıyla tahakkuk ettirilmesi muktazidir. Takrir ve rapor mealle-
kanaatbahş olmadığı takdirde keyfiyetdiğer bir heyeti mütehassısaya havale kı-
ılır.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Naip huzurunda ifası takarrür eden hususatta dâvet-
unan kimse yevmi muayyeninde hazır bulunmaz ve mâzeretini mübeyyin vesası
naibe göndermezse yevmi muhakemede hazır bulunsa dahi diğeri tarafın talebiy-
hakkında muamelei giyabiye ifa olunur.

BEŞİNCİ MADDE — Hitamı muhakemenin tefhiminden sonra kararın tefahim
gün tâyin olunan günde hazır bulunmayan taraf hakkında dahi tefhim edilen kar-
ar vicahi addolunur.

ALTINCI MADDE — Bir dâvanın vazife ve salâhiyet dahilinde olmadığına mü-
allik mukarrerat, dâva arzuhalinin hükümsüzlüğünü müstelzim olmayıp dâvanın
olduğu mahkemeye havalesini icabeder. Fakat bu takdirde iktizasına göre evvelce
ifa edilmeyen veya noksan alınan harcı nâm ifa ve ikmal ettirilir.

YEDİNCİ MADDE — 20 cemaziyelâhir 1296 tarihinden mukaddem sadır olup
ilâde mukayyet olmıyan ilâmat ve vesaike şeriyenin bilâ beyyine mazmunıyla
del olunamaz.

SEKİZİNCİ MADDE — Mahkemei asliye reis ve âza ve âza mülâzimleriyle
iddei umumî ve muavin ve müstantıkın veya sulh hâkiminin ve sıfatı hâkimiyeti
iz icra reisi ve başmuavininin her ne sıfatla olursa olsun ika eyledikleri bilûmum
rümlelerinden dolayı haklarında tahkikat icrası en yakın mahal mahkemei asliyesi-
ve muhakemeleri de dairei kazaiyesi dahilinde buldukları mevaddı cinaiyeyi
yete memur mahkemeye ve mevaddı cinaiyeyi rüyete memur mahkeminin reis ve
âza ve âza mülâzimleriyle müddei umumî ve muavinlerinin her ne sıfatla olursa ol-
ı ika eyledikleri bilûmum cürümlerinden dolayı haklarında tahkikatı istintakiye
ası mevaddı cinaiyeyi rüyete memur en yakın mahkemeye ve muhakemeleri
Mahkemei temyize aittir.

Sulh hâkimleri kanununa mütedair tadilât

DOKUZUNCU MADDE — Sulh hâkimleri kanunu muvakkatinin 27 teşrinisani
1 ve 3 teşrinisani 337 tarihli üçüncü ve dördüncü mevaddı muaddelesi maka-
na maddeî âtiye ikame olunmuştur.

Sulh hâkimleri alehtlâk resülmal veyakıymeti yirmi bin kuruş olan deyin ve
ni menkul dâvalarıyla hakkı mesil ve hakkı mürür dâvalarını rüyet eder.

Sulh hâkimi mahiyet ve kıymetini nazarı itibare alınmıyarak bilcümle deavii

mütekabileyi dahi rüyet eder. Müddeiningsahsı vâhit zimmetinde cihatı muhtelifeden müteaddit matlûbatı bir dâvada cemolunduğu takdirde matlûbatı mezkûredeki yirmi bin kuruştan dun olsa bile mecumu dâva yirmi bin kuruşu müteaviz olursa sulh hâkimi rüyete haizi salâhiyet değildir. Ancak dâvayı asliye müteferri fail ve masraf ve zarar ve ziyan ve menafi miktarı her neye baliğ olursa olsun rüye ve hükmedeceği gibi münhasıran dâvayı asliyeden mütehaddis zarar ve ziyan dâvayı mütekabilesini dahi her ne miktarda olursa rüyet ve hükmeder.

ONUNCU MADDE — Sulh hâkimleri kanunu muvakkatinin sekizinci maddes berveği âti tadil edilmiştir :

Sulh hâkimleri, Kanunu cezanın babı salisinde münderiç kabahat ve cünha efa line müteallik bileümle deaviyi ve Kanunu cezanın doksan dokuzuncu maddesinin üçüncü zeyli ve yüz beşinci maddesinin son fıkrası ve yüz on üçüncü maddesinin birinci ve ikinci fıkrası ve yüz otuz ikinci maddesi ve yüz altmış altıncı maddesi zeylinin ikinci fıkrası ve yüz seksen üçüncü maddesi ve iki yüz ikinci maddesinin birinci ve ikinci zeyilleri ve iki yüz yirmi dördüncü maddesinin ikinci fıkrası ve iki yüz yirmi altıncı ve iki yüz yirmi yedinci maddeleri ve iki yüz otuzuncu maddesiyle birinci ve ikinci ve üçüncü zeyilleri ve iki yüz kırk dördüncü ve iki yüz kırk beş ve iki yüz kırk altı ve iki yüz kırk yedinci ve iki yüz kırk sekizinci ve iki yüz ellinci maddeleriyle iki yüz elli üçüncü maddesinin birinci fıkrası ahkâmına müstelzimi mücazat olan cünha efaliyle kavanini hususiyede münderiç olup müteahai cezası bir sene hapis veyahut yüz lira cezayı nakdiyi tecavüz etmiyen cernaime müteallik daaviyi kabili temyiz olmak üzere rüyet ve hükmeder.

ON BİRİNCİ MADDE — Sulh hâkimleri kanununun kırk beşinci maddesi berveği âti tadil olunmuştur :

Sulh hâkimleri ilâmi üzerine sâdır olacak mahkemei temyiz ilâmi zeyil usul muhakemei hukukiye kanununda muayyen şerait dairesinde tashihi karar usulüne tabidir.

Tashihi karar müddeti temyiz ilâmının mahallî mahkemesince tebliği tarihinde itibaren sekiz gündür. Talebi tashih zaptı tarihi tanzimden itibaren sekiz gün zarfında evrakı müteferriasiyle beraber Mahkemei temyize gönderilir.

Usulü muhakemei hukukiyeye mütedair tadilât

ON İKİNCİ MADDE — Mehakimi nizamiye teşkilâtı kanununun altmış beş altmış yedi, altmış sekiz, altmış dokuz, yetmiş, yetmiş bir, yetmiş ikinci maddeleri mülgadır.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Zeyil usulü hukukiye kanununun salâhiyetine mütedair birinci maddesine fıkaratı âtiye tezyil edilmiştir :

1. Emvali eytam ve evkafın müdayenatına müteallik daavinin mercii rüye ancak akdin vukubulduğu mahal mahkemesidir.

2. Vasiyet dâvaları yalnız müteveffanın ikametgâhı mahkemesinde ikame olunur.

3. Tahriri tereke hususunda müteveffanın ikametgâhı ve mahalli vefatı ve merukâtının bulunduğu mahaller mehakimimüştereken salâhiyettardır. Şu kadar ki neticei muamelenin ikametgâh mahkemesinde temerküz ettirilmesi muktazidir.

4. Nafaka takdirine ve hızası irsiye tâyinine ve veli ve vasilere izin itası ve nikâh izinnamesine müteallik hususatı ifaya Mehakimi asliye hâkimleriyle sulh hâkimleri salâhiyettardır.

5. Münakâhat dâvaları müddeaya aleyhin ikametgâhı veya akdin mahalli vuku müfarakat dâvaları da mezkûr mahaller ile sebebi dâva olan hâdisenin vukubulduğu mahal mehakiminden her hangi birinde rüyet olunabilir.

6. Türkiye memaliki haricinde mukim Türkiyelilere müteallik olup rüye

Türkiye mehakimine ait ve ahkâmı şahsiyeye mütedair bulunan deavi ve hususat İstanbul'da bulunan Mehakimi asliyeye rüyet ve faslolunur. Şu kadar ki tarafeyn bilittifak diğer bir mahkemeye müracaat edebilirler.

7. Nesep ve veraset dâvaları hasmı hakiki muvacehesinde müstakillen veya bir dâvayı asliye zımında ikame olunur. Verasetin mahalle veya kariye heyeti ihtiyariyesinden alınacak ilmü haber üzerine hasım muvacehesinde olmayarak bilbeyyine isbatı da caiz olup fakat bu takdirde ilâm yerine veraset senedi verilir ve bu senet hilâfı sabit oluncıya kadar mer'idir.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Usulü muhakemei hukukiye kanununun altıncı maddesinde tadat edilen defterlerden maada vazifedar olan her mahkemede (Terekei fihrist) ve (İzinname) ve (Terekei hesab) defterleri dahi tutulacaktır.

ON BEŞİNCİ MADDE — Usulü muhakemei hukukiye kanununun (beyyina-ta dair mevât) fashna fıkaraatı âtiye ilâve olunmuştur:

1. Bilistinabe istimai şehadet halinde müddeaaaleyhin vekil tâyininden veya vekilin inabe olunan mahkemeye veya hâkim huzuruna gelmekten imtinayı, istimai şehadete mâni olmaz.

2. Şühut, badettahlif istima ve istievap olunur. Tezkiye usulü mülğadır.

ON ALTINCI MADDE — Usulü muhakemei hukukiye kanununun hacze mütedair babı tasiasına fıkaraatı âtiye tezyil olunmuştur:

1. Haczi ihtiyati kararları esas maddeyi rüyetle mükellef olan mahkeme tarafından ittihaz olunur. Haczi talep olunan emvalin menkul ve gayrimenkul olması mahkemenin vazifesini tâyin emrinde müessir olmaz.

2. Tasdikı haciz dâvasının ikame edildiği haczi ihtiyatinin tarihi vazından tibaren emvali mahcuzenin bulunduğu mahal ile haciz kararını ita eden mahkemenin bulunduğu mahal beynindeki mesafeye göre usulü muhakemece muayyen olan müddetler zam ve ilâve olunmak şartıyla bir ay zarfında haciz tarafından sbat edilemezse dairei icraca haciz fekkolunur.

3. İhtiyaten mahcuz olan emval üzerindeki haczin fekkini tarafeyn bilittifak icra dairesine müracaatla talep eyledikleri takdirde haczi mevzu, icra riyasetince resen fekkedilir.

4. Bir malın hacziyle temini matlup olan mebalîğ mütehaccizünleyn tarafın-lan icra dairesine tevdi edilirse haciz icra reisi tarafından fek ve tevdi olunan neblâğ üzerine nakledilir.

5. Tasdikı haciz dâvasında müddeinin ademi huzuru halinde mahkemece müddeiaaleyhin talebiyle hakkı muhakemeden muvakkaten sukut kararı ile birlikte haczi mevzuun fekkine de karar verilir. İşbu karar bilâtebliğ dairei icraca inaz olunur.

ON YEDİNCİ MADDE — Usulü muhakemei hukukiye kanununun altmış üçüncü maddesine fıkaraatı âtiye tezyil olunmuştur:

Tahribat ve zarar ve ziyan dâvaları gibi dcavii müstacelede müddeinin müracaat ve talebi üzerine keşif kararı mahkeme reisi tarafından ittihaz ve yirmi dört saat zarfında keşifte hazır bulunmak üzere diğer tarafa tebliğat ifa olunur.

Tarafı diğer icabet etmediği veya esasen müddeti mezkûre zarfında dâveti tabil olmadığı takdirde huzuruna hacet olmaksızın usulen keşif icra edilir.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Usulü muhakemei hukukiye kanunu babı rabiinin fash sadisine maddeyi âtiye ilâve olunmuştur:

Mahkemede bizzat ispatı vücut etmesi emrolunduğu halde bilâ özür gelmiyen tarafın vekili hazır olsa bile biltalep gıyabında muhakeme icra edilir.

ON DOKUZUNCU MADDE — Usulü muhakemei hukukiye kanununun y kırk üçüncü maddesine fıkrai âtiye ilâve olunmuştur:

Hakkı muhakemenin muvakkaten sükutiyle neticelenen bir dâvanın bir d fadan ziyade tecdidi halinde müddei tarafından hasmının masarifi seferiyesi zıkar ve ziyanna mukabil mahkemece takdir olunacak meblâğ evvel beevv mahkemeye teslim olunmadıkça dâva kabul olunamaz. Bu maddenin hükr sulh dâvalarında dahi caridir.

YİRMİNCİ MADDE — Usulü muhakemei hukukiye kanununun 159 neu ma desinin son fıkrası berveçhi âti tadil olunmuştur:

Yevmi muayyende muteriz gelipte muterizünaleyh gelmediği suretle itiraz müddeti kanuniyesi zarfında vâkı ve defi meşruu havi olduğu anlaşılırsa mu rizin talebiyle hükmü gıyabının feshine ve muterizünaleyhin hakkı muhaken den muvakkaten sükutuna karar verilir. Muteriz ve muterizünaleyhin ikisi bird ispatı vücut etmedikleri takdirde rüyeti dâva tarafeynden birinin müracaati talik olunur ve muteriz son muamele tarihinden itibaren bilâ özür üç ay tak dâva etmezse muterizünaleyhin istidası üzerine bilmuhakeme itirazı dâvanın s kutuna karar verilir ve bu suretle ilâm gıyabi vicahi hükmünü iktisap eder.

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Zeyli Usulü hukukiye kanununun on yedi maddesine fıkrai âtiye ilâve edilmistir:

Tebliğatı tahririyeye tabi olmyan deavide dahi ilâmat hüküm ve kararı ren mahkemenin unvaniyle tarafeynin ve vekillerinin isim ve şöhet ve sanat rını ve mahalli ikametlerini ve dâvanın neden ibaret olduğunu ve mahkeme ita eylediği kararı ve bu kararın müstenif olduğu ilelü esbabi ile mevaddı nuniyeyi muhtevi bulunacak ve ziri mahkemenin mühriyle mehtum ve reisin zasıyle mümzi olacaktır.

YİRMİ İKİNCİ MADDE — Usulü muhakemei hukukiye kanununun yüz o sekizinci maddesinin son fıkrası berveçhi âti tadil olunmuştur:

Fakat dâvanın bir kısmında müddei ve diğer kısmında müddeaaaleyh hak ıktığı takdirde masarifi muhakeme ve harcı ilâm tarafeyne hisseleri nisbetin taksim olunur.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Usulü muhakemei hukukiye kanunu ahkâ na tevfiikan rüyet olunan mevadda müddeti temyiz hükmü vicahide tebliğ t hinden ve hükmü gıyabide müddeti itirazın hitamından itibaren otuz gündür.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Sığar ve mecanin ve matuhin aleyhine dur eden ilâmata hukukiye temyizen tasdik edilmedikçe tenfiz olunamaz. kadar ki mehil temyiz zarfında alâkadaran temyizi dâva etmezse müddeti n kûre hitamında dâva dosyası reisi mahkeme tarafından derhal Mahkemei t yize irsal ve mahkemei temyizce müstacelen tetkik olunur.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Usulü muhakemei hukukiye kanununun iki yirmi ikinci maddesine fıkrai âtiye ilâve olunmuştur:

Bir ilâmın temyizen tetkiki talep olundukta dâva tebliğatı tahririyeye mevaddan ise dosyası ve değilse muhakeme zabıtnamesiyle evrakı müteferri Mahkemei temyize gönderilir.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Zeyli Usulü hukukiye kanununun yirmi kuz ve otuzuncu maddelerini muaddil kanunu muvakkatin birinci maddesi veçhi âti tadil olunmuştur:

Mahkemei temyiz dâvayı evrak üzerine tetkik ve rüyet eder. Ancak em gayrimenkulenin tasarrufuna müteallik deavi ile miktar ve kıymeti bin li mütecaviz olan deyin ve ayin dâvalarında tarafeynden her hangisi istida ve yihasında mahkemeye celbolunmasını talep ederse gün tâyin olunarak yevmi r

kûrda tarafeynin veyahut musaddak vekillerinin mahkemede hazır bulunmasını ve aksi takdirde gıyabında tetkikatı temyiziye mübaşeret kılınacağını mübeyyin tanzim kılınan varakai dâvetiye alelûsul tebliğ kılınır. Tarafeynin taleplerine binaen mahkemeye dâvet olunmaları, vermiş oldukları istida ve lâyihalarda beyan olan ifade ve itirazlarını izah içindir. Binaenaleyh yevmi muayyende tarafeynden hazır bulunanlar muvacehesinde ve gelmiyen olduğu veyahut esasen celp ve davetleri yolundan tarafeynden bir talep sepketmemiş bulunduğu takdirde gıyaben tetkikatı temyiziye icra olunur. Gıyabında karar verilen taraf ancak esbabı kanuniyeye binaen tashihi karar talebinde bulunabilir.

Vicahen verilen temyiz kararları aleyhine tashihi karar iddiası mesmu olmaz.

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Mahkemei asliye vezaifi bir hâkim tarafından ifa olunan mahallerde o hâkim hakkında vukubulan reddi hâkim dâvası en yakın mahkemei asliyede tetkik ve hallolunur.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Mehakimi asliye reisi ve âza ve âza mülâzimleriyle müstantikler veya sulh hâkimi ve sıfatı hakimiyeti haiz icra reisi ve baş muavini aleyhinde ikame olunacak iştikâ anilhükkâm dâvasının rüyeti dairei kazaiyesinde buldukları mevaddı cinaiyeyi rüyete memur muhakeme ve deavii cinaiyeyi rüyete memur mehakimi rüesa ve âza ve âza mülâzimleri aleyhinde ikame olunacak iştikâ anilhükkâm dâvasının rüyeti Mahkemei temyiz hukuk dairesine aittir.

İcra kanununa mütedair tadilât

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — İcra kanununun ikinci maddesine fıkrai âtiye ilâve edilmiştir:

İcra reisi tarafından aynı madde hakkında ittihaz edilen karar aleyhine bir defadan fazla itiraz olunamaz.

OTUZUNCU MADDE — İcra kanununun elli yedinci maddesine fıkrai âtiye ilâve edilmiştir:

Bir ilâm ile mahkûmünaleyh olan şahsın vazüilyed olduğu menkulât hakkında mülkiyet iddiasına esas olarak mübrez vesaiki resmiye tarihi hükümden ve resen kabili tenfiz bir vesika ile meçvun olanların zilyed buldukları emvali menkule hakkında bu kabül müddeiyatın müstenidi olan senedatı resmiye talep eden tenfiz tarihinden evvel tanzim edilmiş olmadıkça devamı icraya mâni olamaz.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — İcra kanununun yüz on birinci maddesine fıkrai âtiye ilâve edilmiştir:

İcra dairesi marifetiyle bilmüzayede ihale olunan bir gayrimenkulün müşterisi ihalei katiye tarihten itibaren beş gün zarfında bedeli müzayedeyi tesviye etmez veya tapu idaresine tebliğ tarihinden itibaren on beş gün zarfında muamelei ferağiyeyi ikmal ettirmezse dayın, müzayedeyi feshettirebilir.

OTUZ İKİNCİ MADDE — İcra kanununun yüz otuz dördüncü maddesinin fıkrai ulâsı berveçhi âti tadil edilmiştir:

Bin kuruşu tecavüz etmiyen deyinler için müddeti hapis otuz ve maadası için doksan bir günden ibarettir.

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — İcra kanununa maddeyi âtiye ilâve edilmiştir:

Devairi icraiyece zata tebliğ olunan ihbarname ile beyanı itiraza davet edilen hususat hakkında mübellagünilevin bilâ özüir mehli muayyeni geçirdikten sonra vukubulacak itirazatı icraen mesmu olmaz.

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — İcra kanununa maddeyi âtiye ilâve olunmuştur: Zatına tebligat icra edilmiş olan mahkûmünaleyh, ikametgâhını tebdil ettiği

halde icra dairesinin bulunduğu mahalde bir ikametgâh iraesine mecbur olup aksi takdirde tebligatı mütaakibe icraca malûm olan ikametgâhına icra kılınır.

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — İcra kanununa maddei âtiye ilâve olunmuştur :

Medyundan bir ilâm veya ilâm kuvvetini haiz vesika hükmünü tenfizen tahsil edilen mebalîğ, dayın nam ve hesabına olarak icra zabıtnamesiyle yevmiye defterine kaydedildikten sonra medyunun diğer borcundan dolayı haczedilemez.

Usulü muhakematı ecza.ye kanununa mütedair tadilât

OTUZ ALTINCI MADDE — Sulh hâkimleri indeliktiza zabıtai adliye memurları vezaifini de ifa ederler.

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Cürmü meşhut tahkikatına memur olanlar tarafından bu bapta icabeden zabıt ve keşif varakaları tanzim olunmakla beraber esbabı mânia olmadıkça tahkikatı dahi usulü istintak veçhile mahalli cürümde itmam ve nevakısı kaldığı surette bilâhara müstantiklikçe ikmal olunur. Bilâ mucip tahkikatın tekrarı ve mahallinde istima olunan bir şahsın bilâ sebep celbi caiz değildir.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Müstantiklerin mukarreratı aleyhine vukubulan itirazat mensup oldukları mahkemei asliye reisi tarafından tetkik olunur. Müstantikler rüesa tarafından sâdır olan mukarrerat dairesinde ittihazı karara mecburdurlar. Mahkemei cinayet müddeiumumileri dairei memuriyetleri dahilindeki müstantiklerle mehakimi asliyeden veriler mukarrerat aleyhine otuz gün zarfında itiraz ve temyiz salâhiyetini haizdirler.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Doğrudan doğruya mahkemeye sevkolunan cünhalardan meşhuden ika edilmiş veya asayışe mühim surette tesiri bulunmuş olan mevat ile ikametgâhı bulunmayan veya firarı melhuz olan maznunualeyh hakkında evrakın hini tevdiinde müddeiumumî mevkufen icrayi muhakeme iddiasında bulunabilir. Talebi vâkı mahkemece kabul olunduğu takdirde tevkif müzekkeresi tastir ve muhakemesi müstacelen icra olunur.

KIRKINCI MADDE — Cünha ve kabahatlerde hükmü gıyabi aleyhine müddeti kanuniyesi zarfında vukubulacak itiraz üzerine muhakemei gıyabiye zabıtnamesi ve teferruatı kıraat olunarak hükmü mezkûrün tadil veya refini mucip esbap ve ahvalin mevcudiyeti tahakkuk ettiği takdirde itiraz bilkabul yalnız o cihetler tetkik ve netayici hâsilaya göre kararı kanuniye raptolunur. Aksi halde hükmü gıyabi tasdik edilir.

İtirazen cereyan eden muhakemenin herhangi celsesinde muteriz mazereti mesruasını vaktiyle ihbar etmeksizin ispatı vücut etmezse tetkikatı âhireden müstahsal netayice göre kabili itiraz olmamak üzere lâzımgelen hüküm ita olunur.

KIRK BİRİNCİ MADDE — Mevaddı cezaiyede her nevi mukarrerat ancak kararı nihai ile beraber kabili temyizdir. Kararı nihaiden mukaddem hilâfı salâhiyet olarak vukubulacak temyizi dâva dâvayi asliyenin rüyetine mâni olmaz.

KIRK İKİNCİ MADDE — Cinayet mahkemesince muhakemesi tevhidten icra kılınmakta olan bir cünha maznunun fiil ve hareketi cinayet derecesinde olduğu anlaşılırsa mahkemece gayri muvakkat tevkif müzekkeresi tastir olunmakla beraber muhakemeye devam ve neticei hasilaya göre hüküm ita olunur.

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE — Cinayet mahkemesine sevk edilen maznunualeyhe ait olmak üzere alelûsul tanzim ve tebliğ kılınan şuhut pusulası haricinde müddeii şahsi tarafından şuhut celp ve istimaı talep olunduğu takdirde bunların evvelce ikame ve irae edilmelerini istilzam eden esbap ve avamili bittetkik celp ve istimalarına lüzum olup olmadığını takdir hakkı munhasıran mahkemei cinayete aittir.

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — Cinayet maznunu ile tevhidten muhakemesinin icrasına karar verilen cünha maznunları tebligatın ifa'edilememesi hasebiyle yevmi muhakemede ispatı vücut etmedikleri veya cinayet maznunları mütaaddit ve içlerinden bir veya bir kaç hali firarda bulunarak firarilerin muhakemesine başlanmazdan evvel yapılması muktazi muamelâtı iptidaiye kanuniye ifa ve ikmal edilemediği takdirde muhakemeye mübaşeretle vürut etmiş olan şuhut istima olunduktan sonra cünha maznunlarına tebligat icra ve firariler hakkındaki muamelâtı iptidaiye kanuniye ikmal kılınmak üzere muhakeme talik olunur. Tebligatı ahire üzerine mahkemeye gelen cünha maznunlarına evrakı dâva ve şahitlerin ifadâtı mazbutası kıraat ve ne diyecekleri sual edilir. Gıyabında istima edilen şuhudun tekrar celp ve istimaları yolunda dermeyan edeceği esbabın vârit olup olmadığının takdiri munhasıran Mahkemei cinayete aittir.

KIRK BEŞİNCİ MADDE — Gıyaben sadır olan hükmü cinai aleyhine müddeti kanuniyesi zarfında cinayet müddeti umumisi Temyizi dâva edebilir.

KIRK ALTINCI MADDE — Bir cinayet maznununa müteallik hüküm nakzedildiği ve maznunaleyh, akdemece ikmal müddetle tahliye edilmiş bulunduğu takdirde celpname ile vukubulacak dâvet üzerine teşkili tarafeyn edilir. Nakzı vâkı aleyhe olduğu takdirde maznunu aleyhin tekrar tevkifi ancak nakzın derecesi şümul ve mahiyetine nazaran mahkemei cinayetçe verilecek karar ile caizdir.

KIRK YEDİNCİ MADDE — Usulü muhakematı cezaiye kanununun üç yüz on dördüncü maddesi berveçhi âti tadil olunmuştur :

Temyizen tetkik olunacak bir hükmü cezai; ancak mahkemece icra kılınmış olan tahkikat ve muhakematta esas hükme müessir olabilecek nevakıs usuliye ve kanuniye ile vazife ve salâhiyete mütedair cihattan dolayı nakzolunur. Nakzı vâkı cereyan eden muamelât ve muhakemattan hangilerine müteallik ise yalnız o kısım muamelât ve muhakemat mahkemece bilikmal zabıtnameye tezyilen itayı karar olunur. Hükme müessir olmayacak surette vukubulmuş olan hatiatın her halde Mahkemei temyiz ilâmında tasrihi mecburidir. Bu kabîl hatiatı tekrar eden mahkemeye Mahkemei temyiz ihtar icrasına da karar verebilir. Mahkemei temyiz hükmün neticei tetkikinde bilcümle nevakısı usuliye ve kanuniyeyi ilâmına derç ile mükelleftir.

KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Cinayet mevaddını rüyete memur bir mahkemenin dairei kazaiyesinde bulunan Mehakimi asliye veya müstantikler veyahut sulh hâkimleri beyninde hâdis olan ihtilâfatın halli kabili temyiz olmamak üzere o cinayet mahkemesine ve bir cinayet mahkemesini terkip eden bir mahkemei asliye ile diğer bir Mahkemei asliye veya sulh hâkimi arasında tekevvün eden ihtilâfat ile bunlardan maada mehakim ve devairi adliye beyninde mütehaddis ihtilâfatın halli Mahkemei temyize aittir.

KIRK DOKUZUNCU MADDE — Usulü muhakematı cezaiye kanununun elli birinci maddesi zeyli ile üç yüz yirmi yedinci ve üç yüz yetmiş dokuzuncu maddeleri mülğadır.

MADDEİ MUVAKKATE — A) İşbu kanun mucibince mehakimi asliyeye mevdu olupta evvelce sulh hâkimleri nezdinde ikame edilmiş ve fakat henüz neticelendirilmemiş olan bilcümle deavi kaldıkları noktadan itibaren rüyet ve hallo lunmak üzere mehakimi asliyeye devrolunur. Şu kadar ki, bu kabîl deavi hakkındaki sulh hâkimleri harç tarifesi ahkâmı cereyan eder.

İşbu kanunun tarihi meriyetine kadar sulh hâkimlerince verilmiş olup rüyeti Mehakimi asliyenin vazifesi meyanına ithal edilen deaviye müteallik hükmü gıyabiler için itiraz ve vicahi hükümler için temyiz müddetleri tebliğ veya tefhim tarihle-

rinden itibaren Usulü muhakemei hukukiye ve cezaiye kanunları ahkâmına tabidir.

B) Mülgâ İstinaf mahkemelerince fesholunarak henüz bir hükme raptolunmuş ceza dâvaları ile ilâmi müstenefünbihte esasen veya şeklen nevakıs ve mugayiri knaun muamelât ve hükümler mevcut görülmesinden naşi ikmalî nevakıs ve hatiata karar verilerek neticeten bir hükme iktiran etmemiş olan hukuk dâvaları kaldıkları noktadan itibaren rüyet ve hükme raptolunmak üzere bidayeten in- taç edildikleri mahallerdeki Mehakimi asliyeye devrolunur. Şu kadar ki, bidaye- ten itayı hükmetmiş olan hükkâm işbu deavinin tetkikat ve muhakematı âhiresin- de bulunamazlar.

C) İstinaf olundukları halde her ne suretle olursa olsun muhakemesine aslâ iptidar edilmemiş veya ilâmın fesih veya tasdikına henüz karar verilmemiş olan bilcümle deavi müddet ve şerait nazarı dikkate alınmıyarak Mahkemei temyizîn dairei müteallikasınca tetkik olunur.

D) İstinaf mahkemelerince giyaben verilmiş ve ilâmı tanzim ve tebliğ kılınma- mış olan mukarreratı cezaiye ve hukukiye ile vicahen verilir ve kezalik ilâmı tanzim ve tebliğ olunmamış bulunan mukarreratı hukukiyeye mütedair ilâmat iptidaen itayı hükmeden mahkemeler tarafından tanzim ve tebliğ olunur. İşbu fıkrada bah- solunan bilcümle ilâmat yalnız temyiz olunabilir. Bunlardan maada ilâmatı hukuki- ye için mehîl temyiz tebliği tarihinden başlamak üzere işbu kanunla muayyen olan müddettir.

H) İşbu kanun neşrinden evvel bidayeten tebliğ veya tefhim olunarak henüz itiraz ve istinaf edilmemiş olan mukarrerattan cezaya müteallik olanları müddeti istinafiyenin güzaranından bilitibar kanunen muayyen müddetler zarfında ve me- vaddı hukukiyeye mütedair bulunanları da eyyamı istinafiyenin hitamını takip eden altmış gün içerisinde temyiz olunabilir. Mehakimi istinafiyeden giyaben ve- rilen ve tebliğ kılınarak itiraz olunmayan ilâmatı cezaiyenin temyizi esasen muay- yen olan müddetle mukayyet olduğu gibi kezalik tebliği yapılmış ve fakat itiraz ve temyiz edilmemiş olan giyabi ve vicahi ilâmatı hukukiyede mehîl temyiz tarihi tebliğden itibaren altmış gündür.

V) İlâmatı giyabiye istinafiyeye karşı mahkemei istinafiyeye müracaat vuku- bulmuş ve fakat istinaf mahkemesi vaziyet etmemiş evrakı dâva Mahkemei tem- yize sevk olunur ve Mahkemei temyiz şerahi temyiziye nazarı dikkate almaksı- zın esas dâva hakkındaki ilâmı da tetkik ederek itayı karar eyler.

Z) Mehakimi istinafiyeden verilir temyizî nakzolunan bilcümle ilâmatı istina- fiye Mehakimi asliyeye devir ve irsal olunur.

H) Tahtı muhakemede bulunan hükkâm ve müddeiumumlere ait deavi dahi işbu kanunda gösterilen mehakime gönderilir.

ELLİNCİ MADDE — Usulü muhakemei şeriye kararnameşi ve kavanini saire- nin işbu kanuna muhalif ahkâmı mülgadır.

ELİ BİRİNCİ MADDE — İşbu kanun 1340 senesi mayısınin iptidasından itiba- ren mer'idir.

ELLİ İKİNCİ MADDE — İşbu kanunun icrasına Adliye vekili memurdur.
17 ramazan 1342 ve 21 mart 1340

<i>Meclis Heyeti Umumiyesince kabulü</i>	:	<i>Kırk üçüncü içtimain birinci celsesinde</i>
<i>Cumhuriyet riyasetine tebliği</i>	:	<i>21 . IV . 1340 tarih ve 1/474 No. lu tezkere ile</i>
<i>Berayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müş'ir Cumhuriyet Riyasetinden mevru- tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	<i>27 . IV . 1340 ve 6/479</i>
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<i>Cilt Sayfa 8 770:797,806:828,1090:1097</i>